

[Per Federspiel.]

respekt for de medlemmer, der efter at have overvejet deres egen stilling mener noget andet, men det forekommer mig, at det her drejer sig om et dybt alvorligt spørgsmål og et spørgsmål med meget vidtrækkende konsekvenser. Det er et spørgsmål om grænsen imellem liv og død.

Der er grund til at glæde sig over, at videnskaben og lægekunsten er nået så langt, som disse transplantationer nu har bragt os, og det er med den største betænkelighed, at vi fra vor side vil forsinke udførelsen af disse transplantationer — hvis det er nødvendigt at forsinke dem; der var jo dog den mulighed, at tinget i løbet af kort tid kunne samles igen, som mit partis ordfører sagde. Men denne grænse imellem liv og død er efter vor opfattelse ikke på tilstrækkelig måde fastlagt. Vi har også den følelse, at der ikke har været tilstrækkelig tid for befolkningen til at overveje, hvad denne lovgivning egentlig indebærer. Der er i lovforslaget forskellige bestemmelser om samtykke fra pårørende, og alene det stillede ændringsforslag og den diskussion, det har rejst, viser jo, hvor uhyre megen tvivl der stadig er om de regler, der må gælde på dette område.

Vi befinder os i det dilemma, at vi naturligvis gerne vil medvirke og medvirke så hurtigt som overhovedet muligt til, at denne transplantationspraksis kan legaliseres, hvis det overhovedet er nødvendigt, at den legaliseres. Men på den anden side må vi erkende, at dette ting kun har haft et par dage til at overveje spørgsmål, der længe har beskæftiget lægevidenskabelige kredse, der har beskæftiget sygeplejersker, der må medvirke ved disse operationer, og som har rejst en lang række tvivl. Derfor kan vi ikke med god samvittighed medvirke til, at dette lovforslag gennemføres, uden at det har været underkastet en langt mere gennemgribende behandling, end tilfældet er, uden at befolkningen virkelig er orienteret på en langt dyberegående måde, end tilfældet hidtil har været, om de konsekvenser, der følger af denne nye opfattelse af forholdet mellem liv og død.

Jeg kan ikke for mit eget vedkommende finde anden løsning end den, at jeg vil være nødsaget til at stemme imod lovforslaget ved tredje behandling.

Hilmar Baunsgaard: På baggrund af den overordentlige hastighed, hvormed dette lovforslag skal passere folketinget, beklager jeg, at jeg ikke føler mig rustet til at tage stilling til det, men må afholde mig fra at stemme.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Jeg vil gerne takke udvalget for det hurtige og, vil jeg gerne tilføje, det grundige arbejde, som udvalget har udført.

Det er helt klart, at da lovforslaget blev fremsat, kunne man ikke fra justitsministeriets side have nogen tanke om, at det kunne nå at blive gennemført i denne samling; men da der lød stærke røster fra mange ordførere for, at det skulle gennemføres i denne samling, overvandt justitsministeriet sine betænkeligheder og gik med til at få det igennem nu.

Baggrunden herfor er det synspunkt, at alternativet til ikke at gennemføre loven nu er, at vi i nogle måneder ikke har nogen lov, og at dette lovforslag her, når det bliver lov, i hvert fald i forhold til den bestående retstilstand må betegnes som et væsentligt fremskridt. Det kan heller ikke afvises, som det er sagt fra flere sider, at der kan reddes menneskeliv, og det må jo dog tælle.

Det er blevet sagt — jeg forstår udmærket de røster, der siger det — at det sker for hurtigt. Det er blevet sagt, at befolkningen på grund af denne hurtighed ikke har været tilstrækkeligt orienteret. Jeg er ikke helt overbevist om, at dette synspunkt holder. Dette emne har jo været meget omtalt i pressen, og umiddelbart efter at betænkningen var kommet og lovforslaget var fremsat, var der en indgående diskussion i fjernsynet, hvorved netop befolkningens opmærksomhed blev henledt på alle de problemer, der knytter sig til dette lovforslag. Det var efter min mening en fortræffelig udsendelse.

Men i betragtning af, at det er en hurtig gennemgang og en hurtig gennemførelse af lovforslaget, der sker, hvis det vedtages, så vil jeg da med glæde give tilsagn om, at skulle der opstå nye spørgsmål i forbindelse med denne lovgivning, eller skulle der fra betydende kredse inden for dette folketing blive fremsat krav om en revision, så vil justitsministeriet meget gerne med-